

Kemences vidék

KÖZGAZDASÁGI FÜGGETLEN-HETILAP.

(„KISCZELL és VIDÉKE”)

Hajdútelep

(„KISCZELL és VIDÉKE”)

... 2 kor. | Hegyvidék ... 2 kor. —
... Egyes sáv ... 20 ...
... és jogdíjak ... egy évre 2 kor., Művészi 2 kor.
... kikötéssel értékesíteni: keddén és ...

Hajdútelep

Calláshegy, Dömöki-utca, Gombás ház —
felvétel a kiadvivalat és úrv. Zeigmann István
kőnyomozója

A temesvári naggyűlés előtt.

Irta: Baranyi Ignác

Nagy lelkesedéssel készülődünk a június 17-iki temesvári gazdaságnaggyűlésre. Állást akarunk ott foglalni a védelemünk és állategészségügyi oltalmunk érdekében. Ezen állásfoglalás azért aktuális, mert a közgyekezési előtárgyalások máris folytak és rövid idő múlva befejezett tények elé kerülnek állítva. De azért is sielünk Temesvárra, hogy megkezdjük szervezkedésünket. Szervezkedésünk azért is fontos, mert csak egyesült erővel adhatunk súlyt fellépésünknek. Új választások előtt állunk. Ha a törvényhozás nem úgy lesz megalkotva, hogy jogos érdekeink ott biztosan találjanak, akkór bizonytalanunk, amit eddig biztosnak tartottunk.

... képviselőjeinket, a ki-
... szavazásait kéri, elvárjuk, hogy
... annak érdekeit védelmezze és magát
... erre világosan és határozottan kötelezze. Ne
... hogy bárki kétségben legyen követelmé-
... nyaink iránt, azokat idején világosan és szá-
... batosan formulázzák fogjuk. Pártpolitikát
... nem csinálunk. A meglévő pártok keretében
... óhajtok és reméljük érdekeinket biz-
... tosítani. Elvárjuk azonban, hogy velünk
... szemben se akarjon senki ezen kérdésből
... pártpolitikát csinálni. Azt a gondolatot,
... hogy mint politikai párt szervezkedünk,
... eddig elutasítottuk magunktól, ez csak vég-
... ső fegyver lehetne, ha minden reményünk

... füstbe menne.
Nyugodtan és bízgatnan tettük meg előkészületeinket a temesvári naggyűlésre. E közben mint bomba csapatok leköszent a székesfőváros azon határozata, mely szerit a az Ausztriával kötött vám és kereskedelmi szerződés u. n. inspektorgrafusa alapján a vámtelek ideiglenes felfüggesztését kéri akkor, mikor inspektor ez idő szerint még nem lehet. Eddig Ausztria-arral hiteltelt bennünket, hogy vámvédelemünk, de különösen gabonavédelemünk terén lojalitásra számíthatunk annak fejében, hogy mi sem bántjuk az ipari vámoikat. Es most kiad, hogy Budapest, egy mindenek előtt és mindenek felett mezőgazdasági ország fővárosa áll elő a gabonavámok ideiglenes felfüggesztésének a kérésével. Először történt ez a főváros részéről, pedig voltak máskor is magas gabonafárak és akkor a fővárosnak ez a lépés eszébe nem jutott. Indokoljuk ma ezt a fogyasztás érdekeivel és a nyomasztó pénzügyi viszonyokkal. Hát kérem nyíltan tudomauk, hogy nemcsak az ipar és kereskedelem, hanem a mezőgazdaság is nehéz viszonyok között él? Nem gondoltak arra, hogy a gabonavámok kérdését bolygatni arnyi, mint az uralkodó bizonysgot fokozni és a különben is súlyos közgazdasági helyzetet még nehezebbé tenni?

A főváros jóhiszeműségét kétségbevonni nem akarom, de ki kell jelentenem hogy az állásfoglalás nem volt jól át-

gondolva. Az ideiglenes felfüggesztés a fogyasztásnak nem használna semmit sem, de csak arra szolgál, hogy a spekuláció más irányban induljon meg és hogy a jövőndő termék ára mesterségesen lenyomassék. Néhány nap sem mult el a főváros határozata után s máris kiderült, hogy ezt az elhibázott határozatot Ausztria ellenünk, mint első sorban mezőgazdasági állam ellen rés gyanánt akarja kihasználni, a melyen keresztül eddig feltételesen órszót várunkba be lehet hozni azt a trójai falovat, amelyből kiszállva, az ellenfél agyonsujthatná közgazdaságunkat.

Mikor ilyen dolgok lehetségesek, akkor a temesvári naggyűlés, mely közvetlenül előttünk áll, kétszeres értékkel bír. Ha ezeket látva, minden ganda költségek nélkül költségek védelmére önsze nem fog, akkor késői panaszra jog nem lesz. Tudom én azt, hogy többé-kevésbé, mindannyian órszót a gazdasági helyzet nyomasztó voltát. Nem zárkóztam el az elől sem, hogy politikailag és társadalmilag annyira azért vagyunk tagolva, hogy az ellentétek ily élesek soha nem voltak. Ezek a körülmények a temesvári naggyűlést is nehezítik, de azért mégis ennek a naggyűlésnek és az annak alapján megindítandó szervezkedésnek ténylesen kell sikerülnie.

Azokat a vonatkozásokat kell keresnünk, melyek egyesítenek és nem azokat, melyek egymástól eltávolítanak ben-

II. Salamon

Uralkodásának első hete után az a szenvedés, hogy tanácsokat adjon mindenki, az ember nem azért bölcse Salamon, hogy véha alá rejtsen.

Hogy milyenek voltak ezek a tanácsok? Mint a milyenek az emberi tanácsok általában. Vagy mint az orvosok rendelések. Könnyebb írni őket, mint beszélni.

Ehrt Elías itt mutatta meg, hogy egy ferdeletpálya alkonyán álló kibic mekkora tanácsokat képes kéréselni. Csak nem min nap aszállított II. Salamonnak Budapestről éppen ántánó külföldi nevezettségű királyi tanács, tabornok, püspök, tenoristák, ahogy fűz. Mindegyik után atlag száz korona jut a őt kassza a költségkeken kívül. Ezek a nevezettségű tanácsosok a rávaxai

... Isten nem kisebb egyéniség jelen mag...
... megteheti, mint a török szultan. (Egy er...
... jelt püncér személyzetetét őt forinrt. II Salamon...
... melegedő fog. da:

... Vagy nagy padisah, minek köztüben...
... a nem vált szeszencsét?
... Tanácsért jöttem.

... fenirtak-e a többnejűséget to-
... vábba is?

II Salamon a füle tövé. vakarta. Rszel a
nem éppen fejedelmi állással azt akarta jelezni,
hogy a kérdést nagyon fogasnak találja.

— Ajprajaj — kiáltotta — itt f-1 kell ró-
... lalom az eseményet. Igaz, hogy én az egynejűség-
... nek kerülhetetlen ellensége vagyok. Az egy bar-
... barság! Hogy egy egész hosszú élet en át, a mely
... évek hat hetven, nyolcvan, sőt kilencven évig, az
... embernek csak egy nő tessék. Az lehetetlen-ség!
... Az még akkor is lehetetlen-ség lenne, ha az em-
... ber az alatt az idő alatt nem látna más nőt. Vi-
... szont a többnejűség is meggondolandó. Oh, nagy
... padisah! Vegyük csak az én esetemet. Feleségem
... huzás-ágom első pillanata óta elgedetlen velem
... Már most, ha több feleségem lenne, az az elége-
... detlenegegyre, sőt köbre emelődne. Ebből
... nagy bajok származhatnának. Asért én, mint min-
... denben, ebben a kérdésben is az arany középutat
... ajánlom.

— Ki mi az arany középut? — tudakolta
... az alszultán.

— Az, hogy maradjunk nőlenek, oh nagy
... padisah. Nédenek mindörökké amen. Oh, Allah

... panon mögött, midőn a
... tette, hogy Sába Királynő erre utasaban lé-
... ven, tiszteliet óhajtsa tenni.

Schnábel Tóbiás, ugys, mint II. Salamon,
... tóppant megörösi. a hírnek. Szigorú utasításokat
... adott, hogy teljes fejedelmi pompával fogadják.
... Erre a célra külön harmincöt koronát utalványo-
...

— Sába királynő (egy ligeti színház másod-
... rendű primadonnája) a déli órákban érkezett meg.
... A parton II. Salamon várta kiértesítél. Az első
... a mit a királynő nyakán észrevett, a hamis,
... gyöngyfüér volt. Hő-bódélatlalt így szól:

— Szépséges királynő, magát ugyancsak
... becsapták azok a kőtőáni való udvari ákaszások.
... Ezek a gyöngyök olyan hamisak, mint a mac-
... kák. Csoda, hogy nem nyágvognak.

Sába királynő felkiáltott:
— Az lehetetlen! Tisztelet aranyat szentem
... érték!

— Kérem — magyaráta a bílcis király —
... én ilyen együgyűkkel kereskedtem hajdanában.
... Ezekkel csaptam be az egész Keletet.
... Aztán közelebb hajolt hozzá és hangját
... halkra tompítva, így szól:

— De ha engem este, a homály baálltával
... megfőtogzt szőnyeg sátoromban, kiscserdem a fű-
... sárt egy valódivól, oh szép királynő.

Sába királynő némán igent bólintott.

Ebből a tanácskorásból, fájdalom, nem lett
... soha semmi. A hamis gyöngyök nem eszedétek
... ki Amber erős a gyant. hogy II. Salamon még
... namisabbat szott volna a bájos királynőre.

... váva a dolganak ott-hagyta a porték fűrdöt és
... az egykedűt táján megkezesett a szigetre.

Ehrt Elías halálra ijedt látára s hogy va-
... lamikeppen klengszelje a sokszorosan megbá-
... tott híveset, Sába királynő címmel és jelleggel
... beempezi a szőnyegsátorba férjéhez.

Másnap reggel az aszozony kegyes hangon
... így szól a titkáros:

— Ugy, tapasztaltam, hogy férjemenek jót
... tett a nyrtalam.

II Salamon ellenben siralmas arccal így
... nyilatkozott:

— Mint II. Salamon fektedtem re és
... hatókör ébredtem fel. Megyek legelni.

Nyomdai munkákat izle-
ses kivitelben szállít
„VÖRÖSMARTY“ könyvnyomda
Devecser

**Különlegesség
 a kávék között a
 Kathreiner - féle
 Kneipp malátá-
 kávé.**

A Kathreiner a legelső
 minőségű malátából készült,
 minőségű a legelső
 típusú bir és emellett
 teljesen ártalmatlan. A
 világhíró Kathreiner-féle
 előírás a Kathreinernek
 a hűtővel való és szigorú
 ellenőrzés.

**A valódi Kathreiner
 Kneipp plébános arc-
 képével ellátott eredeti
 zárt csomagokban
 mindenütt kapható.**

**KEMENESALJAI KÖZGAZDASÁGI BANK B. T.
 CELLDÖMÖLK.**

**Az Osztrák magyar bank mellékhelye. Az Első Magyar Általános Biztosító
 Társaság kerületi főgynöksége.**

Elsőrendű biztosító társaságok
 képviselőjében elvállal minden-
 nemű biztosítást

Betéteket elfogad betétkönyvekre, csekk
 és folyózámlára

Lezárástól üzleti- és magánváltókat

Törlesztéses és rendes jelzálogkölcsönöket
 folyósít földbirtokra és házra

Folyózámla hitelek engedélyez megfelelő
 biztosíték mellett.

Banküzlet körébe tartozó mindennemű meg-
 bízást elfogad

A kebelében működő Kemenes-
 aljai Önszegélyező Hitelezővé kezelt
 kötelezvény kölcsönöket folyósít
 három évre kényelmes hti
 törlesztésre

Építkezők figyelmébe!

A ki olcsón akar házára ajtót és ablakot, az nézze meg ZIRCEN a **Wilde-cég** raktárát, hol nagyobb mennyiségű egyes és kettős ajtók s az alanti olcsó árért kaphatók vasalva, üvegezve és alapozva.

Kettős ablakok:
 120/80 = 25 K
 110/70 = 18 K
 100/70 = 16 K
 90/70 = 14 K
 80/65 = 10 K

Egyes ablakok:
 100/70 = 7- K
 90/70 = 6- K
 80/60 = 5- K
 70/60 = 5 50 K

Fél ablakok:
 110/75 = 5 K
 77/35 = 3 K
 A méretek centiméte-
 rekben értendők.

Raktárunk tartunk: **masszív hálószoba** berendezéseket 300-400-600-1000 koronáig és feljebb ugyszintén **ebédlő, szalon és konyha** berendezéseket jótállás mellett. — Vidéki levélbeli megkeresésnek azonnal teszünk eleget.

Erős, festett fenyőfa ágy 8 korona.

Wilde Testvérek

asztalos áruk gyára

Z i r c e n .

KEMENESVIDÉK

KÖZGAZDASÁGI FÜGGETLEN-HETILAP.

(KISCZELL és VIDÉKE)

(KISCZELL és VIDÉKE)

Előfizetési ár: 5 kor. 1 Nagyszámú... 2 kor. 4 - 1 legkisebb... 39 - jegyzékek egy evre 2 kor., felvétel 2 kor. Szilárdított árakban: keddén és pénteken

Laptulajdonos felelős szerkesztő: Huss Gyula

Csillóműlk. Domszki-utca, Gombás ház — 14. utcánál felvétel a kiadással és Gy. Szigmond István könyvtároskodás

A temesvári nagygyűlés előtt.

Írta: Burányi Ignác

Nagy lelkesedéssel készülődünk a június 17-iki temesvári gazdanagygyűlésre. Állást akarunk ott foglalni a védelemünk és állategészségügyi oltalmunk érdekében. Ezen állásfoglalás azért aktuális, mert a kiegyezési előtárgyalások máris folytak és rövid idő múlva befejezett tények elé lehetünk állítva. De azért is szeretünk Te mesvárra, hogy megkeddjük szervezkedni. Szervezkedésünk azért is fontos, mert csak egyesült erővel adhatunk súlyt fellépésünknek. Új választások előtt állunk. Ha a törvényhozás nem úgy lesz megalkotva, hogy jogos érdekeink ott biztosan megvalósuljanak, akkor bizonytalanunk lesz, a mit eddig biztosnak tartottunk.

... a képviselőjelöltől, a ki a gazdák szavazatait kéri, elvárjuk, hogy az annak érdekeit védelmezze és magát erre világosan és határozottan kötelezze. Ne hogy bárki is kétségekben legyen követelményeink iránt, azokat idején világosan és szathatos formulázni fogjuk. Pártpolitikát nem csinálunk. A meglévő pártok keretében óhajtuk és reméljük érdekeinket biztosítani. Elvárjuk azonban, hogy velünk szemben se akarjon senki ezen kérdéshöz pártpolitikát csinálni. Azt a gondolatot, hogy mint politikai párt szervezkedünk, eddig elutasítottuk magunktól, ez csak végző fegyver lehetne, ha minden reményünk

fútsbe menne.

Nyugodtan és higgadtan tettük meg előkészületeinket a temesvári nagygyűlésre. E kösben mint bomba csapott le közénk a székesfőváros azon határozata, mely ezert az Ausztrával kötött vám és kereskedelmi szerződés u. n. insépparagrafusá alapjára a vámtelek ideiglenes felfüggesztését t. e. r. i. akkor, mikor inségről ez idő szerint szó nem lehet. Eddig Ausztra azval hitetgetett bennünket, hogy vámvédelemünk, de különösen gabonavédelmünk terén lojalitásra számíthatunk annak fejében, hogy mi sem bántjuk az ipari vámokat. És most kislül, hogy Budapest, egy mindenek előtt és mindenek felett mezőgazdasági ország fővárosa áll elő a gabonavámok ideiglenes felfüggesztésének a kérésével. Először történt ez a főváros részéről, pedig voltak máskor is magas gabonáraák és akkor a fővárosnak ez a lépés eszébe nem jutott. Indokoljak ma ezt a fogyasztás érdekeivel és a nyomasztó pénzügyi viszonyokkal. Hát kérem nincsen tudomásuk, hogy nemcsak az ipar és kereskedelem, hanem a mezőgazdaság is nehéz viszonyok között él? Nem gondoltak arra, hogy a gabonavámok kérdését bolygatni arnyit, mint az uralkodó bizonysgot fokozni és a különben is súlyos közgazdasági helyzetet még nehezebbé tenni?

A főváros jóhízeműségét kétségbevonni nem akarom, de ki kell jelentenem hogy az állásfoglalás nem volt jól át-

gondolva. Az ideiglenes felfüggesztés a fogyasztásnak nem használna semmit sem, de csak arra szolgálta, hogy a spekuláció más irányban induljon meg és hogy a jövendő termés ára mesterségesen lenyomassék. Néhány nap sem múlt el a főváros határozata után s már is kiderült, hogy ezt az embáztott határozatot Ausztra ellenünk, mint első sorban mezőgazdasági állam ellen rés gyanánt akarják kihasszálni, a melyen keresztül eddig feltékenyen őrszött várunkba be lehet hozni azt a trojfal talvat, amelyből kiszalliva, az ellenfél agyonsujthatná közgazdaságunkat.

Mikor ilyen dolgok lehetségesek, akkor a temesvári nagygyűlés, mely képvendület előttünk áll, kétszeres értékkel bír. Ha ezeket látva, minden gazdaságban meg néki a védelemre ösztönse nem fog, akkor késői panaszra jog nem lesz. Tudom én azt, hogy többek között, mindannyian órszött a gazdasági helyzet nyomasztó voltát. Nem sárkollag tom el az elő sem, hogy politikailag és társadalmilag annyira szét vagyunk tagolva, hogy az ellentétek ily élesek soha nem voltak. Ezek a körülmények a temesvári nagygyűlést is nehezítik, de azért mégis ennek a nagygyűlésnek és az annak alapján megindítandó szervezkedésnek fényesen kell sikerülnie.

Azokat a vonatkozásokat kell keresnünk, melyek egyesítenek és nem azok, melyek egymástól eltávolítanak bun-

II. Salamon.

Írta: Székely István

Uralkodásának első hete után az a szenvedélytámaszt, hogy tanácsokat adjon mindenki neki, az ember nem azért böles Salamon, hogy véka alá rejtsse.

Hogy milyenek voltak ezek a tanácsok? Hogy milyenek az emberi tanácsok általában. Vagy mint az orvosai rendelkezések. Könnyű-bíri irni őket, mint bessenéni.

Ehrt Etlás itt mutatta meg, hogy egy ferde életpálya alkonyán álló kibic mekkora utaságokat képes kisselni. Csak nem mindegyik az asszisztált II. Salamonnak Bud. per. sz. egy épen átutazó külföldi nevezete s. e. k. k. l. t. miniszteri, tabornoko, püspököt, tenoristát, ahogy jött. Mindegyik után atlag száz korona jut a őt kapott a költségeken kívül. Ezek a nevezetei s. e. k. k. l. t. termékei eseten a kávéházi kicicékbe kerültek és megfellel napiditert.

Egy ízben nem kisebb egyéniség jelt meg a dunnai szigeten, mint a török szultán. (Egy éj já pincér személyesítette őt forintra. II. Salamon nagy melegséggel fog dia:

— Oh, nagy padisah, minek köszönhetem a kom vár aszt?

Tanácsot jöttém.

— Hogy fenntartunk-e a többnejűségét továbbra is?

II. Salamon a tulle tavát vakarta. Egzel a éppen fejedelmi allúbrul. azt akarta jelezni, kérdést nagyon fogamnak találja.

Ajpaipaj — kiáltotta — itt fel kell érdekelnem az essemet. Igaz, hogy én az egynejjűségnek kerlehetetlen ellensége vagyok. Az egy barbárság! Hogy egy egész honusz élet en á, a mely eutur hat betven, nyolevan, sőt kilencven évig, az embernek csak egy nő tenék. Az lehetetlen-ség! Az még akkor is lehetetlen-ség lenne, ha az ember az alatt az idő alatt nem látta mas nő. Vi szont a többnejűség is meggondolendő. Oh, nagy padisah! Vegyük csak az én essemet. Feleségem hozaságom első pillanata óta elégedetlen velem. Már most, ha több feleségem lenne, és az elégedettség negyvetre, sőt köbra emelődne. Ebből nagy bajok származhatnának. Azért én, mint mind a kiben, ebben a kérdésben is az arany középutat ajánlom.

— Ez mi az arany-középut? — tudakolta az szultán.

Az, hogy maradjunk nőlenek, oh nagy padisah. Nőlenek mindörökké ámen. Oh, Allah

ast a jelen utaróban lévő, tisztelőtet óhajta tenni.

Schnabel Tóbiás, ugylis, mint II. Salamon, loptant megürült és hirtet. Szigorú utasításokat adott, hogy teljes fejedelmi pompával fogadják. Erre a célra küllt harmincöt koronát utalványozott a kincstárból.

Sába királynő (egy ligeti színház másodrendű primadonnája) a déli órákban érkezett meg. A parion II. Salamon várta kiáerrel. Az első a mit a királynő nyakán észrevett, a hamis, gyöngyfűszer volt. Illo hódolattal így szólt:

— Szépséges királynő, magát ugyancsak becsapták azok a kötörsi való udvari é. Ezek a gyöngyök olyan hamisak, mint a kák. Cuda, hogy nem nyavogtak.

Sába királynő felkiáltott:

— Az lehetetlen! Tücsör aranyat ásttom értük!

— Kérem — magyaráta a bílen király — én ilyen gyöngyökkel kereskedtem hajdanában. Ezekkel esbaptam be az egész Keletet.

Atinn közelebb hajolt hozzá és hangját halkra tompitva, így szólt:

— De ha engem este, a homály beálltával meglátogat szűnyeg sátoromban, kicserélem a fasért egy valódival, oh szép királynő.

Sába királynő némán igent bólintott.

Ebből a tanácskorásból, fájdalom, sem lett soha semmi. A hamis gyöngyök nem esaródtak ki Amber erős a gyanu, hogy II. Salamon még hamisanbát rozott volna a bílos.

Az történt

veve a doznak ott hagyta a

az csakony táján megérkezett a

Ehrt Etlás halálra íjedt láttára s hogy valamiképpen kiengesztelje a sokszorosan megbántott hitvén, Sába királynő cimmel és jelleggel lőcsompeszt a sófnyegsátorba ferjéhez.

Másnap reggel az asszony kegyes így szólt a túlfarhos:
Így tapasztaltam:
rett a nyaralás.
II Salamon ellenben sirlalmas arccal így nyilatkozott:
Mint II. Salamon fektüdtem le és mint hatókr ébredtem fel. Megyek legelni.

munkát. A körtgyek szolgálata megköveteli tőlünk a maga alosztalás és ezen alosztalások közé tartozik az is, hogy félretegyük a gazdasági téren a politikai szempontokat, a mellék szempontokat és csak az ügy legyen szemünk előtt. A szervezkedésre, a tömörülésre, az egyetértésre gróf Karolyi Sándor a mi nagy vezérünk hatálydálában utalt bennünket. Ugy kell osezekedni, úgy kell viselkedni, mintha ő folyton reánk szegessen tekintet és mintha mi is testi szemünkkel láthatnánk megdicsőült alakját, a mely immár láthatatlan. A hajósoknak van egy jelszavuk. Vesszélybe azt kiáltják: "Minden ember a fedélzetre!" Ez legyen a mi jelszavunk is.

A vizsgák.

As iskolai esztendő végével kezdődnek el a vizsgák. Idők során ezek az iskolai vizsgák, a melyek az előbbi években a tanári és a tanítói kar munkájának sikeréről, vagy sikertelenségéről számoltak be, és részben megállapításra szolgáltak a tanulók tudásának is, nagyon helyesen átváltakat formasseru iskolai záróünnepélyekké.

Nem lehet megállapítani az egy-két óráig tartó vizsgálat során sem a tanári és tanítói kar tanításának sikerét, sem azt, hogy a növendékek mit tudnak. Már maga az a körülmény, hogy a vizsgálat a júniusi meleg napokban folyik sőt, hogy a vizsgákban a szülők és az érdeklődők is jelen vannak, úgy, hogy a tanuló felizgatott és semmi esetre sem olyan nyugodt, hogy a tudását szabatosan feltárja: nagy érv azokkal az ervekkel szemben, a melyek az iskolai vizsgálatokat fenn akarják tartani. Viszont a tanítószemélyzetet az auditorium — hogy a legelkiemertesebbeket — arra sarkalja, hogy a tündökölésnek, jeles és nem jeles tanulóktól egyaránt biztos és korrekte feleleteket vár. Es pedig nem meg máskeppen, hogy a vizsgálatra betelg — a készülődés és a tanuló is tudja, mit kérdeznek tőle a vizsgán és a tanító is tudja, kinek mi a dugasban lévő legfényesebb felelete. Es bizony személyvesztés és sok irányban káros a hatása.

A tanügyi körökben már régen akarják az iskolai vizsgálatokat eltörölni és egyszerűen behozni a záróünnepélyeket, a melyekben a szülő előjelesen kifigyelődheti magát abban, hogy a kedves csemetjének milyen a szellemi tehetősége. Azt hiszik, hogy a tanügyi köröknek ezt a régi kívánását átvitték már az életbe is. Ma már sem a tanár, sem a tanító munkáját nem abból ítélik meg, hogy milyen vizsgát tesznek a növendékek, hanem az itélethozatalát az arra illetékes fórumokra bizzuk. Ma, már nincs véleménykülönbség abban, hogy a falusi iskolaszékek intézménye elavult és isten mentse, hogy ennek tagjai fegyelmi jogokat gyakoroljanak különösen abban a részben, a mikor a tanító pedagógiai képzéséről és iskolai tanítómunkásságáról van szó. Azt meg határozottan torjelenségek kell minősíteni, ha az iskolaszéki tag egyes iskolai vizsgák alkalmát használja fel, hogy ebben a részben hatósági tisztjét érvényesítse.

Csak hivatott, kellő pedagógiai képzéssel ellátott szakemberek képesek egy iskola szellemi látókörét megítélni és megállapítani azt, milyen lelkiismeretességgel végzi a feladatát a tanító. Es mivel a hivatott ellendzrőre ezen a téren is szükség van okvetlenül szükséges a

Járás tanfelügyelői intézmény. Nem az év végén ünnepélyes keretben kell elbíralni a tanító munkájának érdemét, hanem a munka során, a rendszeri hétéksnapokon, váratlan ismételt vizsgák arra, hogy a növendék mit tud, hanem arra, hogy

a tanítószemélyzetet a tudás forrásait hogyan nyitja meg a hallgató részére. A tanító módszere az a bűvészkész, a mely a sikert megszerzi. Régi mondás, hogy a tanítóra nézve három fokozatot lehet megállapítani: jó tanító jó módszerrel; jó tanító rossz módszerrel és rossz tanító rossz módszerrel. A jó tanító alatt olyat értünk, a ki szorgalmas, becsavagyó, a ki mélyen tudja hivatását átészni.

Kulturális téren Magyarország nagy lépésekkel halad előre. Most látni különösen a kedvező jeleket, a mikor az új választótörvény a választójogot az irni és olvasni tudashoz is köti. Ezek a jelek a legfényesebb bizonyítéka annak, hogy az iskolák falai között az elmúlt évtizedek alatt fényes sikerrel folyt a munka. Csak köszönetet lehet mondani a tanítói karnak azért, hogy ezt az országot kulturális téren idáig vitte. Hiszik, hogy egy-két évtized múlva még tovább viszi!

A hadsereg szállítások.

A delegációk tárgyalásain ismét elhangzott a sablonos panasz és követelés a magyar iparnak a hadsereg és haditengerészet részére történendő szállításokban való kvotaszertel részletteléről. Mint minden évben, úgy ezuttal is megörült, hogy Magyarország részlettelre állta maradt a törvényes kvótának és mint mindig, úgy ezuttal is megtudta magyarázni a hadvezetőség ennek az okát. Persze a szokásos ígért — most sem maradt el, hogy a jövőben a törvényes kvóta teljesül a be fog tartani. Hogy őszinték legyünk ki kell végre mondani, hogy itt a magyar ipar nevében nagy porhítés folvik. Amikor a delegációban a haditengerészeti megrendelések kvotaszertel részlettelésért küzdünk, tulajdonképpen arról volt szó, hogy az egyfelény magyar hajóépítővállalatnak mentől nagyobb megrendelést verveadjunk ki az osztrákoktól. Ezt ezt a célt mindig jobban sikerül elérnünk, mint azt a sokkal kívánatosabb és fontosabb eredményt, hogy a hadsereg és haditengerészet folyó ipari és életmelési szükségleteitől egész iparunk és kereskedelmünk számára biztosítsunk kvotaszertel részlettelést.

A hadvezetőség a koalíciós kormány sürgetésére annak idején a kisiparnak juttatott a hadseregüzemelési szükségleteiből egy-egy csekélyke morzsát és azóta ez a tradíció megmaradt. Mindazonáltal mi úgy képzelnék a magyar iparnak és kereskedelemnek megfelelő részlettelését, ha a kereskedelmi miniszter odahatna, hogy a kereskedelem és ipar mentől szelesebb rétegei kivessék a részlettel ezekből a hadseregüzemelési közből. Mert bármilyen örvendetes is az, hogy egy hatalmas magyar gyáripari vállalat a hajóépítésre szánt óriási összegből sok milliót kap, ennek a haszna csak igen szűk korlátok között nyilvánul meg. Es korántsem lehet pótlás az ipafosok és kereskedők tízezreinek az, ha egy hajóépítő vállalat a maga nagy kontingensével lefoglalja a magyar ipar kvótájának legtetemesebb részét.

Ennek a részlettelésnek helyes irányba való terelése csakis akkép képzeltető, ha csoportonként és szakmánként nem pedig öszben egy vagy két csoportnak — jutna az egész magyar iparnak és kereskedelemnek a Hadsereg szállítások sok kvotaszertel része. A ruházati, a cipőipar, a vas- és gépipar, a faipar, az élelmészeti iparok külön külön kapják meg a kvóta szerinti részük jutó és nekünk kijáró részt és ne állhasson be az, hogy egy-egy magyar iparág teljesen üres kézzel maradjon, hogy egy másik favorizált ipar osztalék kvótájánál

E szakmánként és csoportonként való részlettelés tekintetében felszólalni sürős kötelessége az ipari és kereskedelmi érdekképviseleteknek, mert habár a papíron

részlettelés megvan nyilvánvaló, hogy a gyakorlatban ez a szempont egyáltalán nem számított meg, aminek oka az, hogy a delegációban, ahol a közös hadügyi kormányt a kvótaszertel részlettelés miatt oszromolják, csakis a gyáriparnak és a nagy banktöröknek van képvis a kis- és középipar meg a kereskedelem jogos igényét senki sem teszi magáéva. Pedig éppen az elért kétségteletül igen nagy és szép eredmény mutatja azt, hogy a hadvezetőségnél erőlyes sürgetéssel a delegációk célt tudnak érn. Ezuttal már lekéstünk ezzel a dologgal.

A jövőre nézve azonban állandóan napirenden kell tartani az egész magyar ipar késs problémáját. Es érdekképviseletek szerezzenek be pontos kimutatókat az egyes iparágak részletteléséről és mindazon csoportokban, amelyekben az egyes ipari és kereskedelmi ágazatok szállítási részlettelése kisebb a kvótaszertel, a hiány pótlását követeljük maguk az érdekeltek a legerélyesebben. A közvélemény melléjük fog állni, mert igazán nem szimpátiikus dolog az, hogy az adózó polgárok millióinak áldozataiból fentartott haderő a maga szükségleteiből Magyarországon csapán egy-két kedvező helyzetben lévő óriási vállalatnak juttason részt.

H I R E K

Elasrádt könyvek.

Mikor dalomba aszerelről és boldogságról álmodok S az ébredésem csaldóást hos és lettem hangosan szok. Akkor úgy érzem mintha sóhaj egy koporsó lenne. És benne egy-egy boldog álom — örök nyugvóhelyet leine.

S mikor dalomba nehéz könyvek szívűből fakadókat hallanék, S azokat az idő multával felszárítja onnan a nap. Ugy látszik mintha én változnék pedig csak életem kedvezőbb. — Mert elasrádt könyvé lett az, mi szívemben nehéz volt előbb!

Blászk Ferenc.

— **Írásági kinevezések.** A király az igazságügyminiszter előterjesztésére Koltay Bertalan dr. szombathelyi kir. törvényszéki jegyzőt a cellődmölki kir. járásbírószághoz albróvá, Salcs István dr. alsólendvári kir. járásbíró a felelőck járásbírószághoz a VII. fizetési osztályba sorozott járásbíróvá kinevezte. — Az igazságügyminiszter Sokál Rezső muraszombati kir. járásbírói irodatisztet a muraszombati járásbírószághoz telekkönyvvezetővé nevezte ki.

— **Új törvényszéki jegyző.** Az igazságügyminiszter Sági Imre dr. ügyvédjelöltet a szombathelyi törvényszékhez jegyzővé nevezte ki.

— **Jubiláris legényegylet.** A szombathelyi kath. legényegylet gróf Mikeš János megyei pök fővédnöksége alatt június 28-án tartású 1. állásának 25. éves jubileum-ünnepélyt

— **Az ősi hadgyakorlatok.** A hadvezetőség gégeleg megállapította, hogy az ősi királyhadgyakorlatokon az egyik sereg Frústenfeldről, a másik pedig Vasvárról indul. Az idej nagymanóvernél fontos újítás hoztak be, amely jelentősen elter a régi gyakorlattól és ezzel a manóvert harczerűbbé teszi. Eddig mindig az erre de bataille megállapította a csapatok felvonulásának idejét, helyét, különösen pedig hogy e döntő ütközés melyik ponton fog lefoyni. Az idej csak azt állapítják meg

asvart és Frústenfeldet ahonnan megindul egymás ellen a két ellenséges hadsereg — és innam kezdve mindkét hadsereg veszte önállóan, saját belátása szerint jár el és a veszerek döntenek a helyeshez képest a döntő ütközés helyének tekintetében is. A pünkösdi ünnepek alatt egyszereg magasrangú tiszt járt Vasvárról, több tábornok, akik terepmemléket tartottak és tá-

Rothermann Vilmost, a Nyugatmagyarországi Gondaügyi Egyelet volt főtitkárát a szombathelyi törvényszék tudvalevően hivatali alkalmatlanság címén egy évi börtönrre ítélte. A győri kir. tabla a törvényszék ítéletét megsemmisítette.

Főszolgabíró a vádlottak padján. Még 1918. október 13-án történt, hogy a személyei érdemben történő kiválasztását Tuboly Lajos sárvári főszolgabíró ráöltött egy felugró nyírfa. A lövés nem talalt, ellenben egy földről fel pattanó görget Nyerges László hajtó lábába furódott. A hajtó a sérülés következtében nyolc napig nyomta az ágyát. A kir. ügyészség gondatlanságból elkövetett súlyos testi sérítés vétségének elkövetése címén emelt vádat a főszolgabíró ellen. Múlt szombaton tárgyalta az ügyet a szombathelyi kir. törvényszék büntető tanácsa. A bíróság a Kövesi Emil dr. ügyész vádbeszéde után büntetnek mondotta ki Tuboly Lajost gondatlanság elkövetését súlyos testi sérítésben s ezért 100 korona fő és 30 korona mellékbüntetésre ítélte, az ítélet végrehajtását azonban a bíróság a novella értelmében felfüggesztette.

Kaliból fia. Nagy Zoltán cellődömlői fia a napokban apjától egy aranyláncot a több ékesített lopott el. A fia Győrbejutott s ott elsőfokú bíróság az ékeseket. A főszolgabírói hivatali sürgönyösít a győri rendőrségnek a fia letartóztatására végott, a sürgöny azonban később érkezett, a fia már előző nap járt Győrben és onnantól elutazott.

Milyen lesz a nyár? A keletkezési legutóbbi időrendések és időjárási kiírások alapján foglalkoztatók a természetudósokat a ezek már most ígykesnek megállapítani sokat következményeket, melyeket az elemek kiűzése az időjárásra hoz. Így azt jósolják, hogy miután a téljárások roppant portéméget vetnek fel, melyek fent vannak a magasabb levegőrétegekben és sok nap sugarat fognak fel: az idei nyár tehát hideg és esős lesz. Nem valami kellemes időtelt az a gazdáknak és a fűtő vendéglátóknak kik múlt évben is sok szenvedtek az esős hideg nyár miatt.

Horváth József halála. Annak idején megirtuk lapunkban azt a vares esetet mely az év február hó 12-én történt Vasváron. Csicseri Horváth József ottani, garda vezénnyeljárásával megmérgette Aczél Gyulát, aki Horváth gardától éjelenakán idején fát akart lopni. Aczél Gyula mérlesei belehalt. A szombathelyi törvényszék Csicseri Horváth Józsefet gondatlanságból okozott emberölés címén csupán egy havi fegyházra ítélte Csicseri Horváth azonban még ezt a csekély büntetést is sokalta a megfélembeste a törvényszék ítéletét. Szerdán foglalkozott Csicseri Horváth József felelősségével a győri kir. Tabla felelősségi tanácsa. A kir. Tabla helyt adott Horváth eldöntéseinek és jogi érveléseinek s a büntetés végrehajtását a büntető novella alapján felfüggesztette.

Kelenték arról szabadság. A honvédelmi miniszter felhívja a közönség figyelmét azon körülményre, hogy az aratási szabadságot nem a katonai ügyosztálynál, hanem a zászadparancsnokságnál kell kérni, ahol a szabadságolándó szolgál. Azon szülőök tehát, a kik fínkat aratására használnak hozni, a zászadparancsnoksághoz nyujtnak be kérvényüket.

Tíz évi fegyházra ítélte múlt pénteken a szombathelyi kir. törvényszék Háy Antal 28 éves ladvakirályfi lakost a ki múlt év október hó 22-én Hodossy csendőrvezetőt amiért az őt arcullította sebekével leaszarta és Bertalan csendőrt puskával lelőtte.

A főnév ráadásán. Nagy Mihály József-jános háza még az év január havában panaszt tett a cellődömlői szolgabíroságnál Horváth József ottani lakos ellen, hogy az Nagy földjéről egy faszakot kiasott és elvitt. Takách Márton főszolgabíró azonban Horváthot bizonyítékok hiányában felmentette, a mi annyira méregre hozta Nagy Mihály Józsefet, hogy így nyilatkozott: "bucsuabott el a főbírótól".

Ugy látszik itt a tolvajoknak fogják pártját.

A főszolgabíró rágatmaszás címén följelenést tett Nagy Mihály szombathelyi törvényszék a tartott fő tárgyaláson 100 korona pénzbírságra ítélte.

Elfogott nemzetközi szobolva. Veszedelem nemzetközi szobolvas került hurokra vasárnap Cellődömlőn. Az állomáson szolgálatot teljesítő csendőrfőnök tetten érte és elfogta Weiss Pálát, a hírhedt nemzetközi utasólvajt, a

mint gy utas szobolva, kismelte a pénztárcát. Weiss Pál egyik legveszedelemből alakja annak a tolvajvilágnak, mely hosszujárva nemzetközi utasok első osztályú alkáiban, a kiállítások, vásárok s nagyvárosi színházok szobolvasait követi. A csendőrfőnök először követője folytán a veszedelem ember most kérekerült. Letartóztatott. A csendőrfőnök megállapította, hogy Weiss Pál legutóbb a budapesti büntető törvényszék ítélet el három évi fegyházra, azonban a veszedelem ember valahogyan megszökött a váci fegyházból. Weiss Pál visszaviszik Vácra, a hol most már bízhetőleg jobban fognak rá vigyázni.

A sárvári Első Takarékpénztár-rendkívüli közgyűlése tartott, a melyen elhatározták, hogy az intézet részvényitőkéjét 340 000 koronáról ennek háromszorosára: egy millió és 200 000 koronára emelik föl, oly módon, hogy az intézet közel 400 000 koronas tartaléktőkéjéből 340 000 koronát alapítóközhasznotnak és eszektívül új részvényeket bocsátanak ki.

Csak egy anya tudja mennyi gondot okoz egy gyermek találatát, amikor a legelőleg jobb táplálással, az anyai hiányzik vagy kevés. Milyen sokszor győződik az anya amiatt, hogy nem tud mit adni gyermekének. Am ezért a gondos anya nem bocsátkezik kísérletezésekbe, hanem csakis kipróbált, megbízható tápszerhez folyamodik, s es nem lehet más, csak a Nestlé gyermekliast, amely már pár nap múltán értekezni kezdő hatásait. — Egy igen tudáságos könyv jelent meg a Nestlé-liast használatáról és ugy ezt a könyvet, valamint egy próbados Nestlé-liast ingyen és bérmentve küld a Henri Nestlé cég, Wien, I, Biberstrasse 31P.

Galambtörvény. A Vas megyei Galambtörvény-Egyelet június 27-én Oladon galambtörvény-versenyt rendez. A verseny rendező a következő: I. Meguyitó verseny: Első, második, harmadik és negyediknek tiszteletdíj, adja a Vas megyei Galambtörvény-Egyesület, 10 galamb. Tavolság 22 méter Tét 5 korona. — II. Főverseny (Házdikapa): Első, második és harmadiknak tiszteletdíj, adja a Vas megyei Galambtörvény-Egyelet. Hét galamb, két naba kisár. Tét 20 korona. — III. Nyertelenek versenye: Első, második, harmadik és negyediknek tiszteletdíj, adja a Galambtörvény-Egyesület. Tét 10 korona. — IV. Pool. — A verseny kezdete délelőtt 9 óra és folytatólag délután. Hely az oladi Róssavár alatti rét. Ebed a Róssavárba: Az alap szabályok 6-ik § szerint a kőversenyeken kizárólag az egylet rendező és tiszteletbeli tagjai vehetnek részt.

Uj vasúti vonalak. A Máv. igazgatósága az alábbi hírdetményt tette közzé. A szombathelyi-pinkafői és felsőőr-felsőőrvi vonalon folyó évi június hó 15-én egy-egy új személyszállító vonatpar helyezettük forgalomba 5404-5406 illetve 5521-22. szám alatt. Az 5406. számú vonat Pinkafő délután 4 óra 16 perckor indul, Szombathelyre pedig este 6 óra 34 perckor érkezik, ott csatlakozást talál a 314, 315, 1304, 1314, 5215, 5322 és 5610. számú vonatokhoz, Nagykanizsa, Sopron, Wien, Fehring, Graz, Csorna Köszeg és Rám felé. Az 5406. sz. vonat Szombathelyről délután 12 óra 46 perckor indul, Pinkafőre pedig délután 3 óra 16 perckor érkezik, Szombathelyen felülről az 5603, 5801, 1307 és 1302. sz. vonatok csatlakozását Rám, Sopron, Köszeg, Budapest, Győr, Graz és Fehring felől. Az 5521 sz. vonat Felsőőrről délután 2 óra 10 perckor Tarcsaúrdőrről délután 2 óra 17 perckor indul és Felsőőrön csatlakozást nyer az új 5406. sz. vonathoz Pinkafő felé az 5522 sz. vonat Felsőőrről délután 2 óra 56 perckor indul Tarcsaúrdőrről délután 3 óra 16 perckor érkezik Felsőőrön csatlakozik az új 5406. sz. vonat Szombathely felől. Ezzel egyidejűleg a felsőőr-ről Felsőőrré közlekedő 5517. sz. vonat 27 perccel korábbra fektetik, miáltal Felsőőrön csatlakozást nyer az új 5406. sz. vonat Szombathely felé. Az új vonatok a Tarcsaúrdőrt látogató közönség részére kiválóan alkalmasak lesznek.

Az a fessz szokás. Az a keresztül lélegzenek, sokszor okoztatnak, mely a fiataloknál a képesség folytán könnyen súlyosná válhat. Sirolin Roche-t tehát, mely mefászkolást évek óta már bevált minden gyógyszerárban kapható, minden gondos anya idejekorán alkalmazza gyermekénél.

Harkányi János báró kereskedelemügyi miniszter a posta decentralizációját illetőleg aszükségessé vált intéz

kedések tekintetében egy új intézkedést hozott, melynek keretében a postai hivatalok működését a központi hivatalok irányítására bízta át.

Az új intézkedés értelmében a postai hivatalok működését a központi hivatalok irányítására bízta át, melynek keretében a postai hivatalok működését a központi hivatalok irányítására bízta át.

Bergmann & Co. elvett Tömbök
Egyre nagyobb kedveltségnek és elterjedésnek örvényelnek a hór és székely gondolatban való felvilágosításra szolgáló Tömbök. A hór és székely gondolatban való felvilágosításra szolgáló Tömbök. A hór és székely gondolatban való felvilágosításra szolgáló Tömbök.

Nyomdai munkákat is
"TÖRÖS MÁRTY" könyvnyomtatás

JOHANNISBRUNNIT!
Ezen vis borral, vagy a nélkül is ki tudod itatni, mely az étvágyat gerjeszt, az emésztést elősegíti. Kiszűrelték meg, akik hómok és kőpárákara hajlamosak bírnak, biztos eredményt mutat fel. A jó eredményt meggyőzőságnél. Kapható az összes ásványvízkereskedésekben és a Gleichenhorn kutvallmat utca.

Különlegesség a kávék között a Kathreiner-féle Kneipp malátakávé.
A valódi Kathreiner Kneipp malátakávé a kávévilágban egyedülállóan magas minőségű és ízletes. Kapható mindenütt.

munkát. A körügyek szolgálata megköveteli tőlünk a maga áldozatait és ezen áldozatok közé tartozik az is, hogy feltegyük a gazdasági téren a politikai követelményeket, a mellékzárókat és csak az úgy legyen szemünk előtt. A szervezkedésre, a tömörülésre, az egyetértésre gróf Károlyi Sándor a mi nagy veszerünk hatyudalában utalt bennünket. Ugy kell összekedni, úgy kell viselkedni, mintha ő folyton reánk szagoznó tekintetét és mintha mi is testi szemünkkel láthatnánk megdicsőült alakját, a megaláztatottakat. A hajósoknak van egy jelszavuk. Veszélybe azt kiáltják: "Mind den ember a fedélzetre!" Ez legyen a mi jelszavunk is.

A vizsgák.

As iskolai esztendő végével kezdődnek el a vizsgák. Idők során ezek az iskolai vizsgák, a melyek az előbbi években a tanári és a tanítói munkájának sikeréről, vagy sikertelenségéről, megállapításra szolgáló eszközök voltak. A tanítói megállapításra szolgáló a tanulóknak tudásának is, nagyon helyesen átváltottak formásszerű iskolai sáróünnepélyekké.

Nem lehet megállapítani az egy-két óráig tartó vizsgálat során sem a tanári és tanítói munkájának sikerét, sem azt, hogy a növendékek mit tudnak. Már maga az a körülmény, hogy a vizsgálat a júniusi meleg napokban folyik, hogy a vizsgálaton a szülő és az érdeklődők is jelen vannak, úgy, hogy a tanuló felzavart és semmi esetre sem olyan nyugodt, hogy a tudását szabatosan feltárja: nagy érv azokkal az érvekkel szemben, a melyek az iskolai vizsgálatokat fenn akarják tartani. Viszont a tanítószemélyzetet az auditorium — még a legalkalmasabbakat — arra karkítja, hogy tudják, hogy a tanuló nem jellel tanulóktól egyaránt biztos és korrekt feleleteket vár. Ez pedig nem megy másképpen, hogy a vizsgálatra hetekig tart a készülődés és a tanuló is tudja, mit kérnek tőle a vizsgán és a tanító is tudja, kinek mi a dugasban lévő legfényesebb felelete. Ez a szemfényvesztés és sok irányban káros a hatása.

A tanügyi körökben már régen akarják az iskolai vizsgálatokat eltörölni és egyszerűen behozni a sáróünnepélyeket, a melyeken a szülő előjelen kinyilváníthatja magát abban, hogy a kedves csemetéjének milyen a szellemi tehetsége. Azt hiszik, hogy a tanügyi köröknek ezt a régi kívánalmát átvitték már az életbe is. Ma már nem a tanár, sem a tanító munkáját nem abból ítélik meg, hogy milyen vizsgát tesznek a növendékek, hanem az ítéletozatait az arra illetékes fórumokra bízunk. Ma már nincs véleménykülömbőség abban, hogy a falusi iskoláskékek intézménye elavult és isten ments, hogy ennek tagjai jogelméleti jogokat gyakoroljanak különösen abban a részben, a mikor a tanító pedagógiai készségéről és iskolai tanítómunkásságáról van szó. Azt meg határozottan torzjelenségnek kell minősíteni, ha az iskolászeki tag egyes iskolai vizsgák alkalmát használja fel, hogy ebben a részben hatósági tisztje.

Csak hivatott, kellő pedagógiai készséggel ellátott szakemberek képesek egy iskola szellemi látókörét megítélni és megállapítani azt, milyen lelkiismeretességgel végzi a feladatát a tanító. Ez mivel a hivatott ellenőrzésre ezen a téren is szükség van, okvetlenül szükséges a jártas tanfelügyelői intézmény. Nem az év végén unnepléyes keretben kell elbírálni a tanító munkájának érdemét, hanem a munka során, a rendszeres békés munkában, valamint iskolai munkájának alkalmával, a mikor a szakember nem is kíváncsi a tanuló munkájára, hanem arra, hogy

a tanítószemélyzet a tudás forrásait hogyan nyitja meg a hallgató részére. A tanító módszere az a büvös eszköz, a mely a sikert megkezdi. A tanító jó módszerrel, jó tanító rossz módszerrel és rossz tanító rossz módszerrel. A jó tanító alatt olyat értünk, a ki szorgalmas, becsavagyó, a ki melyen tudja hivatását átérzeni.

Kulturális téren Magyarország nagy lépésekkel halad előre. Most látni különösen a kedvező jeleket, a mikor az új választótörvény a választó-azimutok felállításával a kultúrális területen idáig vitte. Hiszünk, hogy egy-két évtized múlva még tovább viszi!

A hadsereg szállítások.

A delegációk tárgyalásain ismét elhangzott a szablonos panasz és követelés a magyar iparnak a hadsereg és haditengerészet részére történendő szállításokban való kvótaszertől részletteléséről. Mint minden évben, úgy ezuttal is megtörtént, hogy Magyarország részlettelése alatt maradt a törvényes kvótának és mint mindig, úgy ezuttal is megtudta magyarán a hadvezetőség ennek az okát. Persze a szokásos igéret most sem maradt el, hogy a jövőben a törvényes kvóta teljesen be fog tartatni. Hogy őszinték legyünk ki kell végre mondani, hogy itt a magyar ipar nevében nagy porhütes folyik. Amikor a delegációkban a haditengerészeti megrendelések kvótaszertől részletteléséről küzdünk, tulajdonképpen arról van szó, hogy az egyetlen magyar hajóépítővállalatnak mentől nagyobb megrendelést vernek ki a kvóták között. Ezt az a cél mindig jobban sikerül elérnünk, mint azt a sokal kívánatosabb és fontosabb eredményt, hogy a hadsereg és haditengerészet folyó ipari és életmészai szükségleteiből egész iparunk és kereskedelmünk számára biztosítsunk kvótaszertől részlettelést.

A hadvezetőség a koalíciós kormány surgetésére annak idején a kimpárnak juttatott a hadseregüzemelési szükségleteiből egy-egy csekélyke morzset és azóta ez a tradíció megmaradt. Mindazonáltal mi úgy képzelnék a magyar iparnak és kereskedelemnek megfelelő részlettelését, ha a kereskedelmi miniszter odabarna, hogy a kereskedelem és ipar mentől szélesebb rétegei kivehessék a részüket ezekből a hadseregszállításokból. Mert bármilyen örvendetes is az, hogy egy hatalmas magyar gyáripari vállalat a hajóépítészetén át óriási összegűt sok milliót kap, ennek haszna csak igen szűk korlátok között nyilvánul meg. Es korántsem lehet pótlás az iparosok és kereskedők tízezreinek az, ha egy hajóépítő vállalat a maga nagy kontingensével lefoglalja a magyar ipar kvótájának legtetemesebb részét.

Ernek a részlettelésnek helyes irányba való terelése — csakis akkép képzeltető, ha csoportonként és szakmánként nem pedig összesítve egy vagy két csoportnak — jutna az egész magyar iparnak és kereskedelemnek a Hadseregszállítások sok kvótaszertől része. A ruházati, a cipőipar, a vas- és gépipar, a faipar, az életmészai iparok külön-külön kapják meg a kvóta szerinti részük jutó és nekünk kijáró részt és ne állhasson be az, hogy egy-egy magyar iparág teljesen üres kézzel maradhasson, hogy egy másik favorizált ipar esetleg a kvótánál nagyobb szállításhoz juthasson.

E szakmánként és csoportonként való részlettelés tekintetében felszólalni sürgős kötelessége az ipari és kereskedelmi érdekképviseletnek, mert habár a papíron az a két kvótánál levő megállapodásokban, valamint a delegációk részletteléséről és a hadvezetőség részletteléséről megvan nyilvánvaló, hogy a

latban ez a szempont egyáltalán meg, aminek oka az, hogy a részlettelés miatt ostromolják, csakis a kvóták miatt a nagy banktörvények van képviselete, ellenben a kis-és középipar meg a kereskedelem jogon igényeljen neki sem tessi magáévá. Pedig éppem az elért kétségtelessen igen nagy és szép eredmény mutatja azt, hogy a hadvezetőségnek erőlyes tárgyalással a delegációk célt tudnak érni. Ezuttal már lekeztünk ezzel a dologgal.

den kell tartani az egész magyar ipar közös problémáját. Az érdekképviseletek be pontos kimutatásokat az egyes iparágak részletteléséről és mindazon csoportokban, amelyekben az egyes ipari és kereskedelmi ágazatok szállítási részesedése kisebb a kvótaszertől, a hiány pótlását követeljük maguk az érdekeltek legerélyesebben. A körvélemény melléjük fog állani, mert igazán nem azimpatikus dolog az, hogy az adózó polgárok millióinak áldosataiból fenntartott haderő a maga szükségleteiből Magyarország csupán egy-két kedvező helyzetben levő óriási vállalatnak juttason részt.

H I R E K

Előszáradt könyvek.

Mikor dalomba szerelemlről és boldogságról álmodok S az ébredésem csalódot hoz és lelkem hangosan szokog. Akkor úgy érzem mintha minden sóhaj egy koporsó lenne. És benne egy-egy boldog álom — örök nyugóhelyet lelté.

S mikor dalomba nehéz könyvek szivből fakadókk hullanak S azokat az idő multával felszárítja onnan a nap. Ugy látszik mintha én változnék pedig csak életem kedvezőtlen. — Mert előszáradt könyv lett az, mi szivemben nehéz volt előbb!

Blaškó Ferenc.

— **Bírósági kinevezések.** A király az igazságügyminiszter előterjesztésére Koltay Bertalan dr. szombathelyi kir. törvényszéki jegyzőt a cellődműki kir. járásbírószághoz albróva, Szűcs István dr. alsóendvai kir. járásbíró a felsőbék járásbírószághoz a VII. fizetési osztályba sorozott járásbíróvá kinevezte. — Az igazságügyminiszter Sokal Rezső muraszombati kir. járásbírói iródatiztet a muraszombati járásbírószághoz telekkönyvvizsgálóvá nevelte ki.

— **Új törvényszéki jegyző.** Az igazságügyminiszter Sággy Imre dr. ügyvédjelöltet a szombathelyi törvényszékhez jegyzővé nevelte ki.

— **Inhabilitás legénygyalgot.** A szombathelyi kath. legényegylet gróf Mikos János megyéspüspök fővédnöksége alatt, június 28-án tartja fennállásának 25 éves jubileumi ünnepélyét.

— **Az ősi hadgyakorlatok.** A hadvezetőség végleg megállapította, hogy az ősi királyhadgyakorlatokon az egyik sereg Frűstenfeldről, a másik pedig Vasvárról indul. Az ideai nagymanóvernél fontos döntést hoztak be, amely jelentősen eltér a régi gyakorlattól és ezzel a manóvért harczerubbé teszi. Eddig mindig az orrre de bataille megállapította a csapatok felvonulásának idejét, helyét, különösen pedig azt hogy e döntő ütközet melyik ponton fog lefoynni. Az idén csak azt állapították meg, hogy honnét fognak a csapatok kiindulni. Így állapították meg Vasvárt és Frűstenfeldet, ahonnan megindul egymás ellen a két, ellenséges hadsereg és innen kezdve mindkét hadsereg veszőre önállóan, saját belátása szerint jár el és a veszőre döntőnek a helyzethez képest a döntő ütközet helyének tekintetében is. A pünkösdi ünnepek alatt

1914. június 14. 1014.

Rothermann-Vilmost, a Nyugatmagyarországi Gazdasági Egylet volt főtitkára a szombathelyi törvényesek tudvalegön hivatali szolgálatában egy évi börtönrre ítélte. A győri kir. tábla a törvényesek tevélet megemléstette

— Főszolgabíró a vádlottak pusztán. Még 1918. október 18-án történt, hogy a szombathelyi erdőben tartott körvadászatban Tuboly Lajos névű főszolgabíró rálért egy felegyőr nyúlra. A jövés nem talált, ellenben egy földről fel pattanó sürtő Nyerges László hajtó lábába furudott. A hajtó a sérülés következtében nyolc napig nyomta az ágyát. A kir. ügyészség a győri kir. tábla követelt súlyos testi sértés vátségének elkövézése címén emelt vádat a főszolgabíró ellen. Múlt szombaton tárgyalta az ügyet a szombathelyi kir. törvényesek büntető tanácsa. A bíróság a Köves Emil dr. kir. ügyész vádbeszéde után büntetésnek mondotta ki Tuboly Lajost gondatlan sértésből elkövetett súlyos testi sértésben és ezért öt 100 korona fő és 20 korona mellékbüntetésre ítélte, az ítélet végrehajtását azonban a bíróság a novella értelmében felfüggesztette.

— Zöldök fia. Nagy Zoltán cellődömölki fia a napokban apjától egy aranyláncot a több ékeset lopott el. A fia Győrbejutott és ott elszökölt az ékeseket. A főszolgabírói hivatal sürgönyözött a győri rendőrségnek a fiú letartóztatása végett, a sürgöny azonban későn érkezett, a fia már előző nap járt Győrben és onnét elutazott.

— Milyen lesz a nyár? A keletkezési legutóbbi földrengések és tűzhányók kitörései éleken foglalkoztatják a természetudozókat és ezek már most igyekvesnek megállapítani azokat a következményeket, melyeket az elemek kitörése az időjárásra hoz. Így azt jósolják, hogy mintán a tűzhányók porttóréteget vetnek fel, amelyek fent usznak a magasabb levegőrétegekben és sok napotgarat fognak fel: az ideai nyár tehát hideg és esős lesz. Nem valami kellemes jólat és a gazdakra és a furdó vendéglátókra kik mult évben is sok szenvedtek az esős hideg nyár miatt.

— Embertöltésről felmentés. Annak idején megírta lapunkban azt a veres esetet mely az év február hó 12-én történt Vasváron. Csicseri

megmérte Aczél Gyulát, aki Horvath gazdától éjszakánként idején fát akart lopni. Aczél Gyula sérüléseibe belehalt. A szombathelyi törvényesek Csicseri Horváth Józsefet gondatlanságából okozott emberölés címén csupán egy havi fogságra ítélte Csicseri Horváth azonban még est a csekély büntetést is sokalta a megfélebbeste a törvényesek ítéletét. Szerdán foglalkozott Csicseri Horváth József félebbesével a győri kir. Tábla felebbviteli tanácsa. A kir. Tábla helyt adott Horvath előterjesztéseinek és jogi érveléseinek a a büntetés végrehajtását a büntető novella alapján felfüggesztette.

— Katonák aratási szabadsága. A honvédelmi miniszter felhívja a közönség figyelmét azon körülményre, hogy az aratási szabadságot nem a katonai ügyosztálynál, hanem a zászadparancsnokságnál kell kérni, a hol a szabadságot adó szolgál. Azon szűlők tehát, a kik fínkat aratásra akarják hozni, a zászadparancsnokságnos nyujtsák be kérvényüket.

— Tíz évi fogságra ítélte mult pnteken a szombathelyi kir. törvényesek Háy Antal 28 éves ladvakirályfal lakost a ki mult év október hó 22-én Hodossy csendőrsévesztőt amiért az öt arculütötte zsebkénevel Jászurta és Bertalan csendőrt puskával lelötte.

— A főbíró rágalmaszja. Nagy Mihály József János hazai gazda még ez év január háján panaszt tett a cellődömölki szolgabíroságnál Horváth József ottani lakos ellen, hogy az Nagy földjéről egy fatuskót kiasott és elvitt. Takách Márton főszolgabíró azonban Horváthot bizonyítékok hiányában felmentette, a mi annyira méregre hozta Nagy Mihály Józsefet, hogy im buccasott el a főbírtól:

— Ugy látásik itt a tolvajoknak fogják pártját.

A főszolgabíró rágalmaszása címén följelentést tett Nagy Mihály József ellen, a kit a szombathelyi törvényesek a sértő kizáró tartott főtárgyaláson 100. korona itélt.

— Elfogott nemzetközi szoblatva. Vesszedelmes nemzetközi szoblatmas került hurokra vasárnap Cellődömölkén. Az állomáson teljesítő csendőrnél Palik a hírből nemzetközi utasólórajt, a

mint egy utas zsebéből kiemelte a pénztárcát. Weiss Pál egyik legnevezetesebb alakja annak tolvajlásának, mely a hozamjában nemzetközi vonatok első osztályú alkáiban a kiállított vásárok a nagyvárú színház estek

ban dolgozik. A cellődömölki csendőrség ébersége folytán a vesszedelmes ember most kősrkerült. Letartóztatták. A csendőrség megállapította, hogy Weiss Pál legutóbb a budapesti büntetőtörvényesek itélte el három évi fogságra, azonban a vesszedelmes ember valahogyan megszökött a váci fegyházból. Weiss Pált visszaviszik Vácra, a hol most már hihetőleg jobban fognak rá vigyázni.

Tökeemelés tartaléklőből. A sárvári Első Takarékpénztár rendkívüli közgyűlést tartott, a melyen elhatározták, hogy az intézet részvénytőkéjét 340.000 koronáról ennek háromszorosára: egy millió és 200.000 koronára emelik föl, oly módon, hogy az intézet közel 400.000 koronás tartaléklőkéjéből 340.000 koronát alaptőkéhez csatolnak és eszokivál új részvényeket bocsátanak ki.

— Csak egy anya tudja mennyi gondot okoz egy gyermek tapálás, amikor a legeslegjobb táplálószer, az anyatej hiányzik vagy kevés. Milyen sokszor győződik az anya amiatt, hogy nem tud mit adni gyermekének. Am ezért a gondos-anya nem bocsátkezik kísérletezésekbe, hanem csak ki próbált, megbízható táplálékot folyamodik, s es nem lelt mást, csak a Nestlé gyermektéjt, amely már pár nap múltán érezteti kituno hatását. — Egy igen tudományos könyv jelent meg a Nestlé-lyst használatairól és ugy ezt a könyvet, valamint egy próbados Nestlé-lystet ingyen és bérmentve küld a Henri Nestlé cég, Wien, Biberstrasse 51P.

— Galambfőverseny. A Vas megyei Galambfő-Egylet június 27-én Oladon galambfőversenyt rendez. A verseny rendje a következő: I. Megnyitó verseny: Első, második, harmadik és negyediknek tiszteletdíj, adja a Vas megyei Galambfő Egyesület, 10 galamb. Távolság 22 méter Tét 5 korona. — II. Főverseny (Handikap): Első, második és harmadiknak tiszteletdíj, adja a Vas megyei Galambfő-Egylet. Hét galamb, két hiba kisár. Tét 20 korona. — III. Nyertelek verseny: Első, második, harmadik és gyediknek tiszteletdíj, adja a Galambfő-Egylet. Távolság 22 méter. Tét 10 korona. — IV. Pool. — A verseny kezdete délelőtt 9 óra és folytatódag délután. Hely az oladi Rózsavár alatti rét. Ebed a Rózsavárba: Az nap eszabályok 6-ik §. szerint a főversenyeken kisárélag az egylet rendez és tiszteletdíj tagjai vehetnek részt.

— Új személyesül Tarasára. A Máv. igazgatósága az alábbi hírdetményt tette közzé. A szombathely-pinkafői be felsőő-felsőlvőti vonalon folyó új június hó 15-től egy-egy új személyesült vonatpár helyeztetik forgalomba 5404-5406 illetve 5521-22. szám alatt. Az 5406. számú vonat Pinkafőről délután 4 óra 16 perckor indul, Szombathelyre pedig este 8 óra 34 perckor érkezik, ott csatlakozást talál a 314, 315, 1304, 1314, 5215, 5322 és 5610. számú vonatokhoz, Nagykanizsa, Sopron, Wien, Fehring, Gras, Ceorna Kőszeg és Rum felé. Az 5406. sz. vonat Szombathelyről délután 12 óra 46 perckor indul, Pinkafőre pedig délután 8 óra 16 perckor érkezik, Szombathelyen felülül az 5603, 5301, 1307 és 1303. sz. vonatok csatlakozását Rum, Sopron, Kőszeg, Budapest, Győr, Gras és Fehring felől. Az 5521. sz. vonat Felsőlvőről délután 2 óra 10 perckor Tarcafűrdőről délután 2 óra 17 perckor indul és Felsőlvőrn csatlakozást nyer az új 5406. sz. vonatosh. Pinkafő felé az 5522. sz. vonat Felsőlvőről délután 2 óra 56 perckor indul Tarcafűrdőre délután 3 óra 16 perckor érkezik Felsőlvőrn csatlakozik az új 5406. sz. vonatosh Szombathely felől. Kessel evidőjűleg a felsőlvőről Felsőlvőre közeledő 5517. sz. vonat 27 perccel korábbra fektetik, miáltal Felsőlvőrn csatlakozást nyer az új 5406. sz. vonatosh Szombathely felől. A Tarcafűrdőt látogató kiválón alkalmasnak lesznek

— A gyermekeknek az a rossz hogy a szájon keresztül lélegzenek, sokszor okozza a torok és légzőhurutnak, mely a fiatal szervezet csekély ellenálló képessége folytán hát, mely megfázásoknál évek óta már bevált s minden gyógyesertárban kapható, minden gondos anya idejekorán alkalmasnak gyermekénél.

Hark

kedőnek tekintetében úgy döntött, hogy helyenként kerületi postafelügyelőket állít fel. Ezek a felügyelőségek nagyobb hivatalok esetében a helyi köztársasági hivatalok fölött kellő felügyelést és ellenőrzést fejtnek ki.

A postafelügyelőségeket nemcsak támogatni, hanem az ellenőrző munka egyrészétől felmenteni is hivata lesznek. A postaintézmény fejlesztésének ezt a módját pénzügyileg is előnyösebbnek tartja a miniszter, de a kisebb hivataloknak közbenebb és gyorsabb ellenőrzését tekintve, sokkal határozottabbnak is, mintha a decentralizáció érdekében újabb postafelügyelőségeket állítanának fel. Az első ilyen felügyelőséget most rendezték be Szegeden legközelebb pedig Debrecen postafelügyelőséget.

Bergmann & Co. német Tűzhöz: old Elbe. Egyre nagyobb számban kerülnek elterjedésre és örvend az új elterjedésnek a bór- és csapágy gondozásában való felhasználásuk. Bergmann & Co. német Tűzhöz: old Elbe. Egyre nagyobb számban kerülnek elterjedésre és örvend az új elterjedésnek a bór- és csapágy gondozásában való felhasználásuk. Bergmann & Co. német Tűzhöz: old Elbe. Egyre nagyobb számban kerülnek elterjedésre és örvend az új elterjedésnek a bór- és csapágy gondozásában való felhasználásuk.

Nyomdai munkát
"VÖRÖS MARY" könyvnyomtatás
Devecser

JOHANNISBRUNNIT!
Esen vis borral, vagy a nélkül is kitűnő üdítőital, mely az étvágyat gerjeszt, az emésztést elősegíti. Kiszérelték meg, akik homok és kökőpárára hajlammal bírnak, biztos eredményt mutat fel esen bajok terjedését megelőzésénél. Kapható az összes ásványvízkereskedésekben és a
Gleichenbergi kútvállalat
szja.

Közlölegesség a kávék között a Katholiner-féle Knapp malátakávé.

Teljesen jó
városunk 1914

Motorkerékpár

4/6 os, torpedó
nyártmány, olcsón
eladó. Cím a kiadó
hivatalban.

Hölgyek figyelmébe.

Fehérgyöngy

csoda hatású, házilag készített, teljesen ár-
talmatlan arctej. Elitavolt az arctól min-
dennemű tisztálanságot, kiütéseket, patta-
sásokat stb. Ősén, frissen tartja az arcot,
hőfehérré varázsolja a bőrt. Erosíti a sze-
meket. A Zala Gyöngye arctej szabaddalmarva
van. Számos kísérés és sikeres levélbeli
kísérlet. Ára egy nagyobb üvegnél bár-
mely postára bérmentes küldéssel utánvét
mellett 8 K. Kapható egyedül a készítőnél

Üzv. Matkovics Pálné
Szerencs (Cukorgyár) Zemplén m.

KEMENESSALJAI KÖZRAJZDARABSI HITELBANK R. T.

OSZTRÁK-MAGYAR BANK MELLÉKHULYÓ

Az Osztrák-magyar bank mellékuljó. Az Első Magyar Általános Biztosító
Társaság kerületi főigazgatója.

Elsőrendű biztosító társaságok
képviseletében elvállal minden-
nemű biztosítást

Betéteket elfogad betétkönyvecskére, csekk
és folyószámlára

Lezárástól üzleti- és magánváltókat

Törlesztési és rendszeres felszámoló-csészőket
folyósit földbirtokra és hasra

Folyószámla hiteleket engedélyes megfelelő
biztosítók mellett.

Bankület körébe tartozó mindennemű meg-
bízást elfogad

A kebelében működő Komenes-
aljai Önszegélyes Hitelesítéket
kötelesevény kölcsönöket folyosít
három évre kényelmes heti
törlesztésre

Építkezők figyelmébe!

A ki olcsón akar házára ajtót és ablakot, az nézze meg ZIRCEN a Wilde-ceg raktarát, hol nagyobb mennyiségű egyes és kettős ablakok vannak készen, ugyancsintén tömör és üveg ajtók s az alanti olcsó árért kaphatók vasalva, üvegezve és alapozva.

Kettős ablakok:
130/80 — 25 K
110/70 — 18 K
100/70 — 16 K
90/70 — 14 K
80/65 — 10 K

Egyes ablakok:
100/70 — 7— K
90/70 — 6— K
80/60 — 5— K
70/60 — 5-50 K

Fel ablakok:
110/75 — 5 K
77/85 — 3 K
A méretek centiméte-
rekben értendők.

Raktáron tartunk: masszív háldszoba berendezéseket 300—400—600—1000 koronáig és feljebb ugyancsintén ebédiző, szalon és konyha berendezéseket jóitálás mellett. — Vidéki levélbeli megkereséseknek azonnal tesszünk eleget.

Erdős, festett fenyőfa ágy 8 korona.

Wilde Testvérek

asztalos aruk gyara

ZIRCEN.